

הפיקוח על הבנקים

רישוי ובנקים חדשים

ירושלים, י"ז בתמוז תשע"ט

21 ביולי 2019

r1810501 - 01ח

היתרי החזקה בתאגידי בנקאיים, בסולקים ובתאגידי החזקה בהם, לגופים המנהלים כספי לקוחות עדכון מדיניות

רקע

ב-16.6.2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מדיניות חדשה למתן היתרי החזקה בבנקים לגופים המנהלים כספי לקוחות (להלן - "המדיניות").

המדיניות מאפשרת לבעלי שליטה בגופים המנהלים כספי לקוחות - קופות גמל, מבטחים וקרנות (להלן - "בעלי השליטה") - להגדיל את החזקותיהם במניות של תאגידי בנקאיים ל-7.5%, בכפוף לקבלת היתר מנגיד בנק ישראל (להלן - "היתר החזקה" או "ההיתר"). ההקלה נועדה לאפשר לציבור הרחב להגדיל את השקעותיו באמצעות הגופים הללו במניות הבנקים ולתמוך בהגדלת הסחירות של מניות אלה. המדיניות קובעת כי כל היתרי החזקה יינתנו לתקופה קצובה - עד 31 בדצמבר 2019 - ולאחר מועד זה תבחן המדיניות לאור הניסיון שייצבר.

במהלך התקופה שחלפה מאז פרסום המדיניות, הוענקו למספר בעלי שליטה היתרי החזקה בתאגידי בנקאיים בשיעור של עד 7.5%. לאור הניסיון שנצבר במתן ההיתרים ועל רקע היפרדות חברות כרטיסי האשראי מהבנקים במסגרת החוק לצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017, בחנו את המדיניות וערכנו בה מספר שינויים (להלן - "המדיניות המעודכנת").

להלן עיקרי השינויים:

1. **הרחבת תחולת המדיניות למתן היתרי החזקה בסולקים** על רקע היפרדות חברות כרטיסי האשראי מהבנקים.
2. **קציבת תקופת ההיתרים עד ליום 31 בדצמבר 2023.**

היתרי החזקה בתאגידי בנקאיים, בסולקים ובתאגידי החזקה בהם, לגופים המנהלים כספי לקוחות

חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 קובע כי כל החזקה באמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בסולק בשיעור העולה על 5%, מחייבת קבלת היתר החזקה מנגיד בנק ישראל לאחר התייעצות בוועדת הרישיונות (להלן - "היתר החזקה").

1. במסמך זה, "גוף המנהל כספי לקוחות" הוא כל אחד מאלה:
  - 1.1. קופות גמל כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "קופות גמל");
  - 1.2. מבטחים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), בתשמ"א-1981 (להלן - "מבטחים");
  - 1.3. קרנות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן - "קרנות").

לעניין זה, "לקוח" בתאגידי מהסוגים המנויים בסעיפים 1.1 עד 1.3 - עמית בקופת גמל או מבטח / בעל פוליסה ממבטח או בעל יחידות בקרן.

2. בעל שליטה בגוף המנהל כספי לקוחות (להלן - "מבקש ההיתר" או "בעל השליטה") יורשה להחזיק שיעור שאינו עולה על 7.5% מאמצעי השליטה בתאגיד בנקאי, בסולק או בתאגידי החזקה בהם, בכפוף לקבלת היתר החזקה מנגיד בנק ישראל ובכפוף לתנאים שייקבעו בו. דוגמה למתכונת היתר החזקה מצורפת בנספח א'.

ניתן לבקש היתר החזקה, על פי מדיניות זו, במספר תאגידי בנקאיים ובסולקים, אך לא יאושרו בקשות לקבלת היתר החזקה בתאגיד החזקה בנקאי ובתאגיד הבנקאי יחד¹ או בתאגיד החזקה בסולק ובסולק יחד.

3. סך כל ההחזקות של מבקש ההיתר ושל כל הגופים הנשלטים על ידו, אשר אינן החזקות עבור לקוחות, לא יעלה על 5% מכל סוג של אמצעי השליטה בתאגיד הבנקאי או בסולק או בתאגידי החזקה בהם.

4. סך ההחזקה של כל גוף הנשלט על ידי מבקש ההיתר, לא יעלה על 5% מכל סוג של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או בסולק או בתאגידי החזקה בהם.

5. לא יחול שינוי באופן חישוב סך ההחזקות של מקבל ההיתר לעניין מדיניות זו. בפרט, החזקותיו (לרבות באמצעות תאגידי בשליטתו) עבור לקוחות (עמיתים בקרנות פנסיה ובקופות גמל ומחזיקי תעודות השתתפות בקרנות) נספרות יחד עם החזקותיו עבור עצמו (ועבור תאגידי בשליטתו);

6. פניה לקבלת היתר החזקה כאמור תבוצע מטעם השולט הסופי בקבוצה. פניה זו תכלול:

6.1. תיאור דרך ההחזקה של בעל השליטה, כולל כל הגופים המנהלים כספי לקוחות שבשליטתו;

6.2. הצהרה של בעל השליטה כי פעילותם של הגופים המנהלים כספי לקוחות היא חלק מניהול עסקים רגיל ולא במטרה לכוון את עסקי התאגיד הבנקאי, הסולק או תאגידי החזקה בהם, בהתאם לנוסח המצורף בנספח ב';

6.3. הסכמה להסרת חיסיון של בעל השליטה בשמו ובשם הגופים שבשליטתו, בהתאם לנוסח המצורף בנספח ג'

¹ לדוגמה: ניתן לקבל היתר החזקה בשיעור של עד 7.5% בפיבי או בבנק הבינלאומי.

7. כל היתרי החזקה יינתנו לתקופה קצובה עד 31 בדצמבר 2023. לאחר מועד זה תבחן המדיניות המעודכנת לאור הניסיון שייצבר. בעל שליטה שכבר קיבל היתר החזקה למשך תקופה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר 2019, יוכל לפנות לפיקוח על הבנקים כדי להאריך את תוקפו של ההיתר ל-31 בדצמבר 2023.

8. תחולת המדיניות המעודכנת - מיידית.

נספח א

היתר להחזקת אמצעי שליטה

לפי חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א – 1981

בתוקף סמכותי לפי סעיף 34(א) / 1א36² לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981 (להלן - "החוק"), ולאחר התייעצות בוועדת הרשיונות, אני מתיר ל..... (תעודת זהות מס' .....³) (להלן - "הרוכש"), להחזיק אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי / בתאגיד החזקה בנקאי / בסולק / בתאגיד החזקה בסולק⁴ ..... בע"מ (להלן - "התאגיד המפוקח") בשיעור של עד 7.5% מכל סוג של אמצעי השליטה.

היתר זה כפוף לתנאים הבאים:

1. אמצעי השליטה בתאגיד המפוקח, יוחזקו בידי הרוכש לבדו, במישרין או באמצעות תאגידים הנשלטים בידי הרוכש לבדו, במישרין או בעקיפין. מובהר בזאת, כי הרוכש לא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד המפוקח באמצעות תאגידים שהוא שולט בהם יחד עם אחרים.
2. סך כל אמצעי השליטה בתאגיד המפוקח המוחזקים בידי הרוכש באמצעות גופים המשתייכים לאחד או יותר מסוגי התאגידים המפורטים להלן, עבור לקוחותיהם, לא יעלה יחד על 7.5% מכל סוג של אמצעי השליטה בבנק:
  - 2.1 קופות גמל כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "קופות גמל");
  - 2.2 מבטחים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן - "מבטחים");
  - 2.3 קרנות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן - "קרנות").

לא יאוחר מעשרה ימים ממועד מתן היתר זה, ימציא הרוכש למפקח רשימה של התאגידים שבשליטתו כאמור בסעיף 2, נכון למועד מתן ההיתר, תוך מיון על פי סוגי התאגידים שבפסקאות 2.1 עד 2.3.

לעניין סעיף זה, "לקוח" בתאגידים מהסוגים המנויים בסעיפים 2.1 עד 2.3 - עמית בקופת גמל, מבוטח / בעל פוליסה ממבטח או בעל יחידות בקרן.
3. סך כל אמצעי השליטה בתאגיד המפוקח המוחזקים על ידי כל אחד מהתאגידים כאמור בסעיף 2, לא יעלה על 5%, בין עבור לקוחותיהם ובין עבור עצמם.
4. סך כל אמצעי השליטה בתאגיד המפוקח המוחזקים על ידי הרוכש, למעט אמצעי שליטה המוחזקים עבור לקוחות כאמור בסעיף 2 לעיל, לא יעלה יחד על 5% מכל סוג של אמצעי השליטה בתאגיד המפוקח.

² לפי העניין.

³ ת.ז. של בעל השליטה.

⁴ לפי העניין; ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת.

5. הרוכש ימציא למפקח דיווח על החזקותיו בתאגיד המפוקח, במתכונת ובמועדים שיקבע המפקח.
6. היתר זה יהיה בתוקף עד ליום 31 בדצמבר 2023.

אמיר ירון

נגיד בנק ישראל

ירושלים, סיון, תשע"ט
יוני, 2019

נספח ב

הצהרה

אני החתום מטה, ... (ת.ז. מס' .....), מצהיר בשמי ובשם התאגידים שבשליטתי או שיהיו בשליטתי בעתיד (שבחתימתי על הסכמה זו אני מצהיר כי יש לי הסמכות להסכים בשמם),⁵ כי ככל שיתקבל היתר נגיד בנק ישראל להחזקת אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי / בתאגיד החזקה בנקאי / בסולק / בתאגיד החזקה בסולק (מחק את המיותר; ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת) ..... בע"מ, רכישת אמצעי השליטה והחזקתם על ידי אחד או יותר מסוגי התאגידים המפורטים להלן עבור לקוחותיהם, תעשה במסגרת מהלך עסקי הרגיל, למטרות השקעה עבור לקוחות, מתוך ציפייה למכירת אמצעי השליטה ולא מתוך כוונה לכוון את עסקי הבנק / הסולק, ולא לבקשת לקוח מסוים או גורם אחר.

סוגי התאגידים הם:

1. קופות גמל כהגדרתן בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - **קופות גמל**);
2. מבטחים כהגדרתם בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 (להלן - **מבטחים**);
3. קרנות כהגדרתן בחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994 (להלן - **קרנות**);

לעניין הצהרה זו, "**לקוח**" בתאגידים מהסוגים המנויים בסעיפים 1 עד 3 לעיל - עמית בקופת גמל, מבטח/ בעל פוליסה ממבטח או בעל יחידות בקרן.

חתימה

תאריך

---

⁵ אם לבעל השליטה אין סמכות להצהיר בשם הגופים שבשליטתו, יש לצרף הצהרות מתאימות בשם גופים אלה מטעם מי שמוסמך להצהיר בשמם.

נספח ג

הסכמה של מבקש ההיתר להסרת חיסיון

אני החתום מטה, ..., נושא ת.ז. מס' ....., מסכים :

1. כי משטרת ישראל תעביר לפיקוח על הבנקים מידע פלילי אודותי לצורך הקבוע בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981, בהיקף שהוא זכאי לקבלו על פי החוק. ידוע לי כי הסכמתי כמאור לעיל פוטרת את המשטרה ואת מקבל המידע ממשלוח הודעה אלי בדבר מסירת המידע אודותי.

2. להסרת כל זכות לחיסיון או לסודיות לגבי כל מידע אודותי ואודות גופים שבשליטתי (שבחתימתי על הסכמה זו אני מצהיר כי יש לי הסמכות להסכים בשמם)⁶ המצוי בידי גופי חקירה פליליים או רשויות פיקוח בארץ, ומסכים כי אלה ימסרו את החומר שבידם לפיקוח על הבנקים.

בקשת המידע כאמור תהיה לצורך בחינת בקשתי למתן היתר להחזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי / בתאגיד החזקה בנקאי / בסולק / בתאגיד החזקה בסולק (מחק את המיותר; ניתן לבחור ביותר מאפשרות אחת), ותמשיך להיות תקפה במהלך כל תקופת החזקה באמצעי השליטה כאמור. המידע כאמור, ככל שיהא רלבנטי, יועבר בבנק ישראל רק לנגיד בנק ישראל ולמספר מצומצם של אנשים בפיקוח על הבנקים ובמחלקה המשפטית של בנק ישראל.

_____
חתימה

_____
תאריך

אישור עו"ד

הנני מאשר כי ביום ..... הופיע בפני עו"ד .....
במשרד ברחוב ..... מר/גב' .....
שזיהה/זיהתה עצמו/עצמה על ידי ת.ז. מס' ..... המוכר/מוכרת
לי באופן אישי וחתם/מה בפני על ההסכמה שלעיל.

_____
חתימה וחותמת

עו"ד

_____
תאריך

⁶ אם לבעל השליטה אין סמכות להצהיר בשם הגופים שבשליטתו, יש לצרף הצהרות מתאימות בשם גופים אלה מטעם מי שמוסמך להצהיר בשמם.